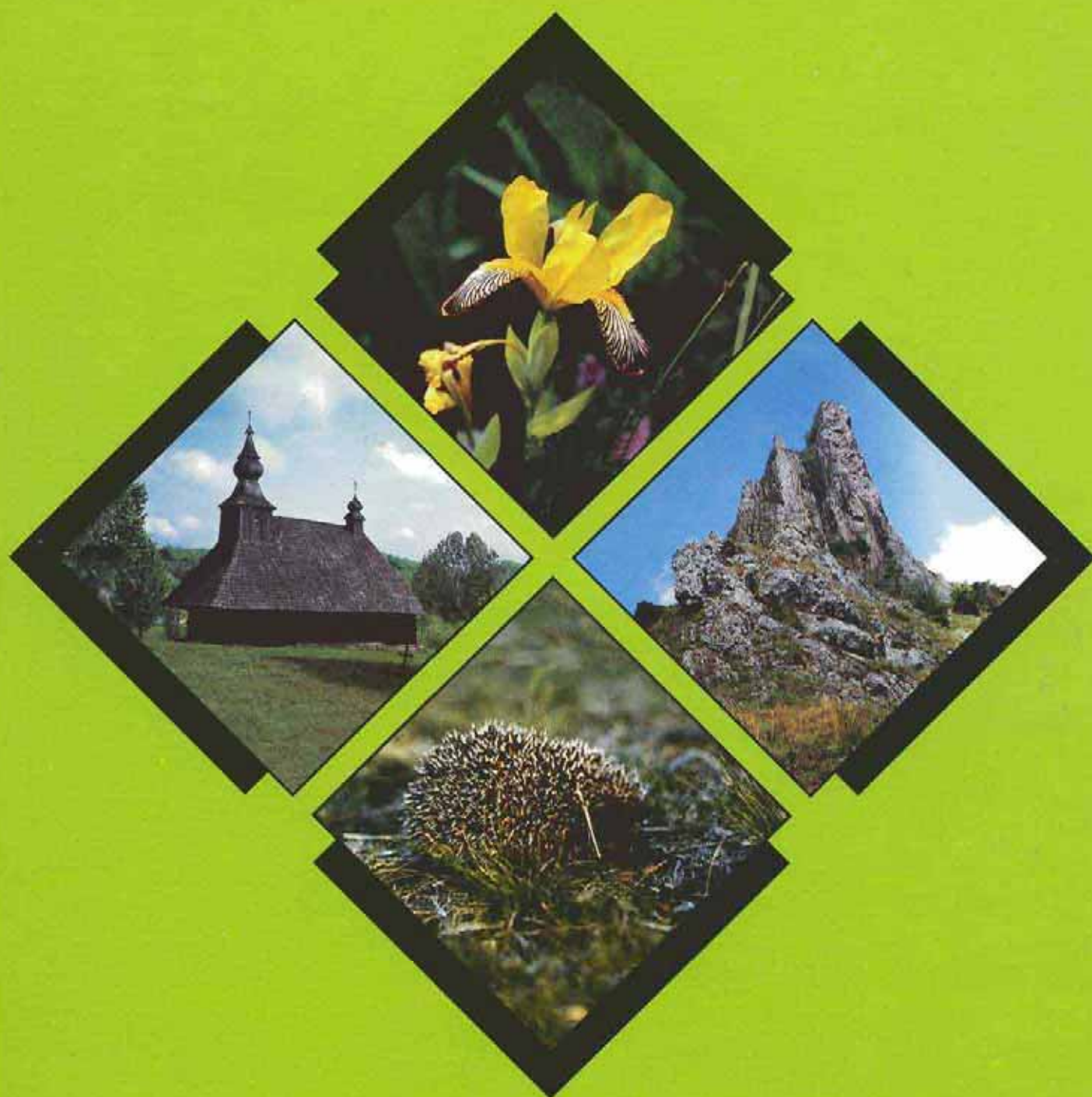

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 1994**

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
v roku 1994**

enviroportal

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

• PREDSLOV

Listina základných práv a slobôd zaručuje každému človeku **právo na priaznivé životné prostredie** a na **včasné informácie** o stave životného prostredia a prírodných zdrojov. Toto právo je pre občana Slovenskej republiky zakotvené taktiež v **Ústave Slovenskej republiky** spolu s povinnosťou životné prostredie **chrániť a zveľaďovať**. Úlohou štátu je dbať o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a účinnú starostlivosť o životné prostredie.

S cieľom sprístupniť informácie o stave, príčinách a dôsledkoch zmien životného prostredia širokej verejnosti a naplňať tak proklamované ústavné právo občana byť informovaný o environmentálnej situácii v krajine, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky pristúpilo k spracovaniu Správy o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 1994. Táto predstavuje v poradí druhú správu tohto typu od vzniku samostatnej Slovenskej republiky.

Tak, ako bolo konštatované v publikácii **"Životné prostredie Slovenskej republiky v rokoch 1992 - 1993"**, celkový stav životného prostredia je výsledkom dlhoročného nešetrného využívania prírodných zdrojov, rozsiahleho znečisťovania zložiek životného prostredia, neuvážených zásahov do prírody a krajiny a nemožno ho zmeniť okamžite.

Vyžaduje si to systematický cielený prístup, ktorý bol rozpracovaný v **Stratégii, zásadách a prioritách štátnej environmentálnej politiky Slovenskej republiky**, účinné zapojenie všetkých zainteresovaných rezortov a v neposlednej miere aj dostatočný objem finančných prostriedkov.

Z porovnania stavu **ovzdušia** v roku 1994 oproti roku 1993 možno pozitívne konštatovať, že vo vývojových trendoch základných polutantov došlo k poklesu emisií oxidu siričitého, oxidov dusíka, tuhých znečisťujúcich látok a oxidu uhoľnatého.

Na Slovensku sa v roku 1994 monitorovalo lokálne znečistenie ovzdušia v 32 lokalitách, čo je oproti roku 1993 nárast o 8 automatických monitorovacích staníc, regionálne znečistenie ovzdušia v 7 lokalitách. V uvedených lokalitách bol zaznamenaný pokles znečistenia ovzdušia oxidom siričitým, pričom sa nevyskytol prípad prekročenia imisného

limitu. Problémovými sa naďalej javia oxidy dusíka a tuhé znečisťujúce látky, hlavne v oblasti Bratislavy, Banskej Bystrice a Žiliny. Pozitívne sa javí aj skutočnosť, že v roku 1993 sa začali realizovať merania prízemného ozónu na ďalších regionálnych staniciach Topoľníky, Starina a Chopok, čím sa ich celkový počet zvýšil na 16, i keď je nutné konštatovať, že priemerné ročné koncentrácie prekračujú kritickú úroveň na celom území Slovenska.

V hodnotení kvality **povrchových vôd** pretrvávajú negatívne tendencie, i keď v porovnaní s rokom 1993 možno konštatovať mierne zlepšenie v ukazovateľoch organického znečistenia. Hlavný podiel na zaradení približne 80 % tokov do V. triedy čistoty majú biologické a mikrobiologické ukazovatele a základné chemické ukazovatele.

V oblasti zásobovania obyvateľstva **pitnou vodou** došlo v roku 1994 k miernemu nárastu podielu obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov a nárastu dĺžky vodovodných sietí. Taktiež sa zvýšil počet obyvateľov pripojených na **verejnú kanalizáciu**.

V roku 1994 bolo celkovo vyprodukovaných 29,8 mil. ton **odpadov**, čo je v porovnaní s rokom 1993 pokles o takmer 10 %. V produkcii zvláštnych odpadov nastal pokles o 7 %. V oblasti **nakladania s odpadmi** pretrváva vysoký podiel **skládkovania** odpadov a s tým súvisiaci problém starých environmentálnych záťaží vo forme skládok nevyhovujúcich súčasne platnej legislatíve v oblasti odpadov.

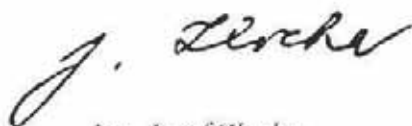
Celkový zhoršený stav životného prostredia s rôznym stupňom ohrozenosti v jednotlivých regiónoch má nežiadúci vplyv na vek a zdravie ľudí. V priemere sa občan Slovenskej republiky dožíva o **5 až 7 rokov menej** ako vo vyspelých štátoch. Kým v iných štátoch sveta majú **kardiovaskulárne ochorenia** klesajúcu tendenciu, u nás ich počet stále rastie. Zaznamenaný bol ďalší rast **alergických a onkologických ochorení**.

Negatívne vplyvy zmenených podmienok sa prejavili aj v oslabení populácie **organizmov**, znížení ich biologickej rôznorodosti, vrátane vymiznutia niektorých druhov. V priemere 85 % stromov vykazuje príznaky poškodenia.

Tieto uvedené skutočnosti si nemožno zakrývať. Je nutné, aby si každý občan uvedomil svoju **zodpovednosť** za životné prostredie, lebo toto priamo podmieňuje život v každej jeho forme. Koncentráciou všetkých síl je nevyhnutné pokračovať v načrtnutom trende zlepšovania stavu životného prostredia s pozitívnym priemetom do vytvárania podmienok pre život ďalších generácií v zmysle zásad **trvalo udržateľného rozvoja** a dôslednej realizácie **Stratégie, zásad a priorít štátnej environmentálnej politiky**.

Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 1994 je zostavená tak, aby sa približovala obdobným správam, vypracovávaným v krajinách **Európskej únie** resp. krajinách **Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD)**. V tomto roku je dôraz sústredený hlavne na stav zložiek životného prostredia a na príčiny zmien vplývajúcich na životné prostredie. Správa ďalej popisuje dôsledky zmien životného prostredia a hlavné nástroje ochrany životného prostredia. Pri spracovaní správy boli použité dáta a informácie, ktoré zhromažďuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ale aj informácie iných rezortov, včítane údajov štátnej štatistiky.

V súvislosti s uvažovaným vstupom Slovenskej republiky do OECD boli použité medzinárodne akceptované ukazovatele "environmentálne indikátory", ktoré umožňujú porovnanie Slovenskej republiky s vybranými krajinami OECD.

Ing. Jozef Zlocha
minister životného
prostredia Slovenskej republiky

